

Opis Systemu Kontroli Wewnętrznej w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach

Cele systemu kontroli wewnętrznej:

- 1) skuteczność i efektywność działania;
- 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodność działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Rola Rady Nadzorczej

1. Do obowiązków Rady Nadzorczej należy nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej.
2. W ramach nadzoru nad działalnością Banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności, Departamentu Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SSOZ BPS), Zarządu Banku oraz Komitetu Audytu.
3. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, funkcjonowania Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności. Ocena dokonywana jest w oparciu o kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, a także uwzględnia opinię Komitetu Audytu.
4. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza:
  - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - 2) zatwierdza politykę zgodności Banku;

- 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.
5. Ocena adekwatności i skuteczności trzeciej linii obrony (audytu wewnętrznego) jest dokonywana wyłącznie przez Radę Nadzorczą SSOZ BPS.

Komitet Audytu

Rada Nadzorcza zgodnie z przepisami prawa powołała Komitet Audytu, którego zadaniem w zakresie systemu kontroli wewnętrznej jest bieżący monitoring skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, a także wydawanie corocznej opinii dla Rady Nadzorczej, dotyczącej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, a także Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności.

Rola Zarządu

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnienia niezależności odpowiednich komórek.
2. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Zespołem Kontroli Wewnętrznej i Zgodności, Departamentem Audytu SSOZ BPS, a także dostępu pracowników tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
3. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
4. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
  - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;

- 2) odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności;
  - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
5. Zarząd, nie rzadziej niż raz na półrocze, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia zadań.

Organizacja systemu kontroli wewnętrznej w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach.

System kontroli wewnętrznej, który funkcjonuje w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach, zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 roku w sprawie zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (zwane dalej Rozporządzeniem MRiF).

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują ich przestrzeganie. System kontroli wewnętrznej funkcjonuje w Banku w sposób zapewniający osiągnięcie celu, o którym mowa w art. 9c ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

W ramach trzech niezależnych poziomów (linii obrony) systemu kontroli wewnętrznej w Banku funkcjonują:

I linia obrony

Obejmuje zadania jednostek, komórek i stanowisk związane z systemem kontroli wewnętrznej w ramach działalności operacyjnej Banku, w tym realizację zadań funkcji kontroli na pierwszym poziomie.

II linia obrony

Obejmuje zadania wyznaczonych komórek organizacyjnych Centrali w ramach funkcji kontroli, realizowane niezależnie od zadań I Linii obrony, w tym zadania Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności:

- stanowisko kontroli wewnętrznej, które w sposób niezależny koordynuje zadania funkcji kontroli wewnętrznej oraz informuje organy wewnętrzne Banku o skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej na podstawie wyników dokonywanej w Banku kontroli wewnętrznej,
- stanowisko ds. zgodności, którego celem jest identyfikowanie, monitorowanie i ocena poziomu ryzyka braku zgodności, koordynowanie czynności zmierzających do zapewnienia zgodności w Banku, a także raportowanie dla Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie zgodności.

III linia obrony

Departament Audytu SSOZ BPS mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach jest uczestnikiem systemu ochrony. Mechanizmy kontrolne na trzecim poziomie oraz niezależne monitorowanie ich przestrzegania pełni zarządzająca tym systemem jednostka, o której mowa w art. 22dust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Funkcja audytu wewnętrznego realizowana jest przez komórkę umiejscowioną w strukturze Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszania BPS, co jest zgodne z § 3 ust.6 Rozporządzenia MRiF.

Funkcja kontroli

1. System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe.
2. Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska,

grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

3. Na funkcję kontroli składają się:
  - 1) mechanizmy kontrolne,
  - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
  - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
4. Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.

Grupy zadań Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności

1. W strukturze Banku wyodrębnia się Komórkę ds. kontroli wewnętrznej, będącą komórką drugiego poziomu, pełniącą rolę koordynująco-kontrolną.
2. Do głównych zadań i czynności wykonywanych przez Zespół Kontroli Wewnętrznej i Zgodności w ramach działań związanych z kontrolą wewnętrzną należy:
  - 1) przeprowadzanie kontroli w jednostkach i komórkach organizacyjnych Mazowieckiego Banku Spółdzielczego w Łomiankach zgodnie z zapisami obowiązującego Regulaminu Kontroli Wewnętrznej w celu testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez planowe i doraźne kontrole,
  - 2) dokonywanie ocen zgodności działania kontrolowanych jednostek i komórek organizacyjnych Banku z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a także ocena poprawności realizacji w kontrolowanych jednostkach i komórkach ustanowionych mechanizmów kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem zadań Zespołu;
  - 3) opiniowanie i przedkładanie do zatwierdzenia Zarządowi rocznych planów kontroli (planów testowania) przeznaczonych do realizacji przez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne Banku (testowanie poziome pierwszego poziomu),
  - 4) monitorowanie realizacji rocznych planów kontroli (testów) realizowanych przez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne Banku;
  - 5) dokonywanie analiz niezbędnych do oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku, z wyłączeniem zadań Zespołu, w oparciu o dane uzyskiwane w wyniku przeprowadzanego testowania (kontroli) oraz dane otrzymywane z systemu sprawozdawczości;
  - 6) identyfikowanie i monitorowanie ryzyka niespełniania celów systemu kontroli wewnętrznej związanych z działalnością jednostek i komórek organizacyjnych Banku w oparciu o dane

- uzyskiwane w wyniku przeprowadzanych kontroli (testów) oraz dane otrzymywane z systemu sprawozdawczości;
- 7) bieżące monitorowanie i ocena stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych z audytu wewnętrznego dokonywanego przez Departament Audytu SSOZ BPS;
  - 8) monitorowanie i ocena stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych z inspekcji przeprowadzonych przez KNF i inne organy kontrolne w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku,
  - 9) raportowanie ustaleń w następstwie przeprowadzonych kontroli (testów), w celu sygnalizowania niekorzystnych zjawisk występujących w działalności jednostek i komórek organizacyjnych Banku,
  - 10) sporządzanie okresowych sprawozdań z zakresu prowadzonej działalności i przedkładanie ich właściwym organom Banku,
  - 11) prowadzenie rejestrów kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,
  - 12) opracowanie zakresu i harmonogramu przekazywania informacji nadzorczej w ramach BION,
  - 13) zadaniem Zespołu jest również koordynacja działań kontrolnych, wykonywanych w zakresie wynikającym z Umowy Systemu Ochrony, w tym współpraca z Departamentem Audytu SSOZ BPS.

Zapewnienie niezależności

1. W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności.
2. Zarząd i Rada Nadzorcza zatwierdzają „Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności w Mazowieckim Banku Spółdzielczym w Łomiankach” określający zasady funkcjonowania Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności w charakterze komórki ds. zgodności.
3. Osoba kierująca Zespołem Kontroli Wewnętrznej i Zgodności ma zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Powoływanie osoby kierującej Zespołem Kontroli Wewnętrznej i Zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej.
5. Odwołanie osoby kierującej Zespołem Kontroli Wewnętrznej i Zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tej osoby przez Radę Nadzorczą.

6. W Banku funkcjonuje szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Zespole Kontroli Wewnętrznej i Zgodności, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach.
7. W Banku istnieją mechanizmy chroniące pracowników Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności – przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę.
8. W przypadku zmiany na stanowisku kierującego Zespołem Kontroli Wewnętrznej i Zgodności, Bank niezwłocznie informuje o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego, wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany.

Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, funkcjonowania Zespołu Kontroli Wewnętrznej i Zgodności. Ocena dokonywana jest w oparciu o kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej określone w Regulaminie Kontroli Wewnętrznej, a także opinię Komitetu Audytu.